

Проблеми та перспективи розвитку банківської системи

У фінансовій системі країни банківська система відіграє важливу роль у процесі формування економічних відносин між суб'єктами грошового ринку. Тому, що в організації руху фінансових потоків банки являються однією з найважливіших ланок. В разі неефективного функціонування банківської системи забезпечення стабільного зростання добробуту населення та економіки в нинішніх реаліях є неможливим. Це саме та система де в найкраще можна побачити відображення як позитивних так і негативних явищ, які відбуваються в економіці.

Нинішні події, військова та політична нестабільність країни, велика інфляція вкрай негативно вплинули на банківський сектор та показники тих банків, що працюють в Україні.

До 24 лютого основним фактором, який зnanoю мірою впливав на фінансову систему України була антитерористична операція, яка зумовлювала великі витрати на її проведення, збільшення переселенців з зони бойових дій продукція обмежувалась в реалізації, що зменшувало надходження податків, руйнування цивільної та критичної інфраструктури. На сьогоднішній день таким фактором є повномасштабна війна, яка принесла ще більші втрати. Це впливає як на стійкість країни в фінансовому секторі так і на привабливість в інвестиційному плані.

Є також і інші фактори, які негативно впливають на Українську фінансову систему, а саме:

- нестабільна політична система;
- бюрократична корумпована система, що гальмує розвиток України (проблему почали вирішувати створивши «Дію», яка допомагає отримати потрібні документи і інше не виходячи з дому);
- брак довіри населення до комерційних банків, що зменшує мобілізацію ресурсів, а отже і можливості;
- недостатня кваліфікація співробітників, брак досвіду в персоналу, відсутність мотивації у молодих працівників у зв'язку з низькими зарплатами;
- відсутність сталої законодавчої бази;
- низький рівень капіталізації комерційних банків (вітчизняні банки відстають у цьому показнику від іноземних)

НБУ у червні підвищив облікову ставку з 10% до 25%. Це означає, що банкам стало дорожче брати кредити в НБУ, отже вони активніше залучають кошти населення. Підвищились ставки по депозитам (15-20%) та облігаціям, що випускаються урядом. Це необхідно для того, щоб захистити вкладників від великої інфляції, а також це допоможе підтримувати стійкість і довіру до гривні в умовах війни та відновлення після неї. Очікується, що високі ставки будуть зберігатись впродовж довгого часу після війни.

Для вирішення даних проблем доцільно було б:

1. Підвищити фінансову стійкість та надійність банків оптимізуючи податкове законодавство та розвиток іпотечного фондового ринку.
2. Не допускати зниження рівня капіталізації банків та підвищити їх конкурентоспроможність як на вітчизняному так закордонному ринку.
3. Для банків у яких неостатня капіталізація передбачити такі заходи: зобов'язання з продажу акцій та заборона на виплату дивідендів; надання пільгових податкових умов для тієї частини доходу, що сприяє розвитку банку; заборонити виплату надлишкових компенсацій для менеджменту.

Також уряд продовжує програму пільгового кредитування бізнесу з компенсацією високих ставок. Це стимулює кредитування та стримує подорожчання кредитів. Такі кредити отримали аграрії для проведення посівної, очікується запуск пільгової програми для отримання житла.

Війна досить важкий період для подальшого прогнозування розвитку економіки коли можливий або позитивніший або песимістичніший сценарії. За даними НБУ, якщо безпекові ризики триватимуть довше, то економічне відновлення почнеться лише в 2024 році. Інфляція буде знижуватись вже в 2023 але повільніше ніж прогнозує НБУ.

Однак, якщо наші західні партнери швидко узгодять план відновлення України та нададуть кошти для цього, економічне зростання та зниження інфляції буде відбуватись значно швидше ніж очікується зараз, що гарно впливатиме на банківську сферу та економіку загалом.